

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

EU-borgerpanel for bekæmpelse af had i samfundet

Sammendrag af møde 3

[17.-19. maj 2024]

Hvad er de prioriterede tiltag til bekæmpelse af had?

Det tredje og sidste møde i EU-borgerpanelet samlede omkring 150 deltagere fra hele EU i Bruxelles den 17.-19. maj. Denne weekend med intens debat og arbejde var helliget færdiggørelsen af anbefalingerne til Europa-Kommissionen.

Takket være deres solide helligelse og urokkelige engagement vedtog borgerne 21 anbefalinger til bekæmpelse af had i samfundet. Disse blev vedtaget på plenarmødet og overgivet til Ana Gallego Torres, generaldirektør, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere (GD JUST).

Hvad sker der nu?

Borgernes anbefalinger forventes at bidrage til udformningen af Kommissionens fremtidige initiativer til bekæmpelse af had i samfundet. Her er de [21 anbefalinger](#), som er blevet indsendt til Europa-Kommissionen. Det endelige dokument, oversat til 24 officielle EU-sprog, vil snart blive fremlagt.

Hold kontakt

Vi vil kontakte jer alle for at arrangere et feedbackarrangement, hvor vi vil drøfte, hvordan Europa-Kommissionen tager anbefalingerne i betragtning.

Vi foreslår, at der oprettes et alumninetværk for deltagere i EU-borgerpaneler og andre europæiske projekter for medborgerskab for at holde kontakten med jer i fremtiden. Hvis du **ikke ønsker** at deltage i dette netværk, bedes du sende en e-mail til COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu, hvorefter vi fjerner dig fra mailinglisten.

Du kan se et udvalg af fotografier fra panelets møder på [medborgerplatformen](#). Du er velkommen til at dele dem med dine venner, familie og sociale netværk.

GD JUST rundersender et **månedligt nyhedsbrev**, der dækker de seneste nyheder, arrangementer og publikationer. Du kan abonnere på det ved at besøge dette [link](#).

Yderligere oplysninger om EU's politik for retlige anliggender, forbrugerrettigheder og ligestilling mellem kønnene findes på deres websted: [Justice - European Commission \(europa.eu\)](#) eller på X: [@EU_Justice / X \(twitter.com\)](#).

"Vi, borgere fra de 27 EU-medlemsstater, mener, at bekæmpelse af had i Europa og resten af verden er en prioritet."

Fra had og splittelse til fælles udøvelse af europæiske værdier som lighed, respekt for menneskerettigheder og værdighed

"Det, som I bidrager med, det hjælper med at beskytte vores demokratier."

Efter afslutningen på to måneders hårdt arbejde vendte borgerne tilbage til Bruxelles for at deltage i den sidste weekend af dette EU-borgerpanel om bekæmpelse af had i samfundet. De var samlet en sidste weekend for at omdanne de idéer, der blev udviklet på de to foregående møder, til anbefalinger til Europa-Kommissionen. Fredag kom borgerne tilbage på plenarmødet, hvor de blev budt velkommen af **Dana Spinant, generaldirektør for Generaldirektoratet for Kommunikation (GD**

COMM), som lykønskede dem for deres arbejde: *"I har en masse visdom, jeg blev imponeret over den empati, I udviste i dette panel, samt den ærlighed og åbenhed, der var i drøftelserne om et så komplekst emne. Det betyder meget for os, at I alle støtter, at borgerne kommer til orde på europæisk plan."*

Problemafgrænsning: Fastlæggelse af grundlaget for anbefalingerne

Siden møde 2 har et redaktionsudvalg bestående af panelmedlemmer arbejdet på at færdiggøre problemdefinitionen og indarbejde alle panelmedlemmers bemærkninger.

"Formålet var at samle arbejdsgruppens resultater og udarbejde en fælles tekst (...). Til sidst brugte vi 3,5 timer på at gå igennem teksten ord for ord og sætning for sætning for at tilføje alle bidragene fra de 12 arbejdsgrupper" forklarede Gerhard, medlem af redaktionen.

Had påvirker alle dele af samfundet. Deltagerne mener, at bekæmpelse af had i Europa og resten af verden er en vigtig opgave. Teksten understreger, at uden en aktiv indsats for at tage fat på og helbrede de sår, der f.eks. er forårsaget af krige, truer had, der er næret af konflikter, med at opretholde en cyklus med fjendtlighed og splittelse. Teksten fremhæver også politikeres og offentlige personers ansvar for udbredelsen af hadefulde tale, der forværres af medierne og de sociale netværk. Borgerne fremhæver, at manglen på undervisning om forskellige identiteter, kulturer, tolerance og kommunikation samt mangel på pålidelig onlineinformation kan styrke misforståelser, fastholde fordomme og føre til had.

Eksperternes feedback kort fortalt

Uddannelse som en grundlæggende værdi i dannelsen af morgendagens voksne

Robin Sclafani, direktør for CEJI, "Uddannelse er så vigtig for at gøre folk tilfredse og funktionsdygtige. EU's beføjelser er i øjeblikket begrænsede, men der er meget, der kan gøres for at tilskynde til statslig handling."

Borgerpanelernes potentiale til at styrke den sociale samhørighed

Federico Faloppa, professor i sociolinguistik ved universitetet i Reading, "I mellemstore byer, i Italien/Det Forenede Kongerige, forsøger organisationer at samle borgerpaneler. I en af disse byer i Italien ser vi, at virksomhederne blomstrer, fordi de er "hadefrie" og støtter menneskerettighederne. Vi må forene vores kræfter på lokalt niveau. Det er sådan, vi også bør arbejde sammen med EU-institutioner, nationale og lokale institutioner."

Er kunstig intelligens en god løsning til bekæmpelse af had?

Nesrine Slaoui, uafhængig journalist, "Had på internettet skal bekæmpes. Algoritmer er vigtige her, men vi har også brug for menneskelig intervention. Vi bør ikke glemme den finansielle dimension: Platforme er multinationale selskaber, de kan tjene penge på både godt indhold og dårligt indhold. Borgerne skal også uddannes. AI har indbygget racisme og sexism. Vi må ikke gøre vores fremtid afhængig af værktøjer, der påvirkes af disse fordomme."

Afvejning af databeskyttelse og bekæmpelse af had på internettet

Louisa Klingvall, GD JUST, "I Europa lever vi i en demokratisk kontekst, men det er ikke nødvendigvis tilfældet overalt i verden. Anonymitet kan ændre situationen og give nogle mennesker mulighed for at udtrykke sig, men det fører også til hadefuldt tale. De retshåndhævende myndigheder kan indhente oplysninger om dem, der spreder hadefulde budskaber, navnlig i henhold til forordningen om digitale tjenester".

Martin Sacleux, GD JUST, "Balancen mellem databeskyttelse og bekæmpelse af hadefuldt indhold på internettet er noget, vi hele tiden stræber mod i Europa-Kommissionen, og derfor er databeskyttelsesforordningen meget beskyttende. Vi taler om milliarder af tekster der offentliggøres hver dag som indhold, så vi har brug for ressourcer til at hjælpe myndighederne med at identificere og filtrere indhold. Det er vigtigt at rapportere om hadefuldt indhold, så lovovertræderne kan retsforfølges."

Beskyttelse af de mest sårbare grupper ved at uddanne folk, der samarbejder med dem

Daris Lewis Recio, juridisk og politisk medarbejder i Equinet, "Der er mange politiske og juridiske initiativer, navnlig i forbindelse med migranter, og om hvordan vi kan håndtere hadefuldt tale med mennesker, der netop er ankommet."

Støtte ofre og give dem mulighed for at udtrykke sig frit uden fordømmelse

Arun Mansukhani, "Vi er nødt til at uddanne folk, der modtager anmeldelser for at yde den bedst mulige støtte til ofre. Den bedste psykolog er den politibetjent, der er blevet gjort opmærksom på situationen, og de personer, der modtager ofrets vidneudsagn."

Ingrid Bellander Todino, kontorchef, kontoret for politik for grundlæggende rettigheder, GD JUST, "Vi lovgav om ofres rettigheder i 2012, hvor der blev givet støtte og bistand til ofre for kriminalitet. Der er allerede beskyttelse af ofre i medlemsstaterne, men vi er nødt til at sikre, at beskyttelsen gennemføres og er tilgængelig for ofre, og tilgængeligheden af støttetjenester er afgørende for at afklare, hvad der er nødvendigt for at hjælpe ofre."

21 anbefalinger blev ratificeret og fejret

Om lørdagen arbejdede borgerne opdelt i 12 grupper for at færdiggøre deres 21 anbefalinger. Du kan læse nogle af dem nedenfor:

- Øget bevidsthed om had og eksisterende foranstaltninger og midler til at bekæmpe det med en offentlig kampagne. Borgerpanelet foreslår, at Den Europæiske Union **iværksætter** en oplysningskampagne om farerne ved had, årsagerne hertil og foranstaltningerne til bekæmpelse heraf. Samtidig bør EU give oplysninger om dets forskellige initiativer mod had og de tilgængelige støttekanaler og -foranstaltninger for ofre.

- Et EU-kort til sikker internetbrug i EU til sikring af sikker internetnavigation for børn i alderen fra 8 år. Med dette kort ville børn kunne

tilegne sig de færdigheder, der er nødvendige for at navigere uafhængigt og sikkert på internettet.

- Fremme af ikkevoldelig kommunikation. EU bør i højere grad offentliggøre sine eksisterende kurser om hadforbrydelser, hadefuldt tale og ikkevoldelig kommunikation og fremme disse kurser over for specifikke målgrupper. Ikkevoldelig kommunikation bør

gøres tilgængelig for alle generationer i alle EU-medlemsstater gennem uddannelsesprogrammer.

- **Medier, der er mere uafhængige.** Medierne bør forpligtes til at samarbejde med uafhængige faktatjekkende organisationer og være gennemsigtige med hensyn til deres finansieringskilder. Antallet af medieforetagender, som en person eller virksomhed kan eje, bør begrænses. Det anbefales også at øge borgerdeltagelsen i medierne for at lægge større vægt på deres indhold og fremme en fælles kultur af

gensidighed og respekt.

- **Overvågning og retsforfølgning af hadefuld tale på internettet.** Anonymitet på internettet bør reguleres, så ophavsmænd til hadefuld tale bedre kan spores og retsforfølges af de kompetente myndigheder. Kommissionen bør nedsætte en arbejdsgruppe, der skal ajourføre og udvide den fælles definition af "ulovlig hadefuld tale." Kunstig intelligens bør anvendes til at dæmme op for udbredelsen af hadefuld tale på sociale netværk. Platforme/operatører skal være forpligtet til at tilpasse deres algoritmer, så et bredere spektrum af meninger vises.
- **Adfærdskodeks for MEP'er.** Borgerpanelet foreslår, at der nedsættes et uafhængigt tillidsudvalg, der skal udarbejde en adfærdskodeks for medlemmer af Europa-Parlamentet og overvåge hadefuld tale og misinformation.
- **Europæiske ungdomspaneler.** I skolerne kan afholdelse af debatter, der er inspireret af borgerpanelerne, bidrage til at udbrede en debatkultur blandt den yngre generation. For eksempel vil en debat om fødevarer i skolekantin, hvor der tages hensyn til forskellige religioners vaner, være en lejlighed til at indlede drøftelser om specifikke emner, der berører børn dagligt, og hvor eleverne drager fordel af den ekspertise, som kantinepersonale og kokke har. Partnerskaber mellem skoler kan muliggøre udvekslinger på europæisk plan. For 16-25-årige bør der organiseres europæiske paneler om had (samme model som de eksisterende) om emner, der har direkte indvirkning på dem: chikane på internettet osv.

"De repræsenterer kernen i den demokratiske debat."

Søndag var borgerne tilbage på plenarmødet for at fremlægge og vurdere de endelige 21 anbefalinger. Borgerne indgav deres vurdering på en skala fra 1 til 6 for at udtrykke, hvor meget de støttede hver enkelt anbefaling. Stemmerne blev optalt med deltagelse af borgere i rollen som observatører for at sikre gennemsigtighed.

Efter præsentationerne og afstemningen blev anbefalingerne fremlagt af den ældste paneldeltager, Gemma fra Italien, og den yngste, Camille fra Frankrig, til **Ana Gallego Torres, generaldirektør, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere** (GD JUST). Generaldirektøren takkede de 150 borgere for deres klippefaste engagement, deres aktive deltagelse og imponerende resultater.

Som afslutning på denne weekend modtog borgerne en tak fra **Dubravka Šuica, næstformand med ansvar for demokrati og demografi**, som understregede betydningen af at inddrage borgerne i den politiske proces for at høre deres mening og sikre, at EU-institutionerne tjener borgernes bekymringer. *"Jeres engagement bidrager til at gøre vores demokratier*

modstandsdygtige. Vi er stolte af disse borgerpaneler ... Jeg ser frem til at læse jeres anbefalinger. Tak for jeres arbejde."

Klik [her](#) for at se optagelsen fra mødet i plenum om fredagen

Klik [her](#) for at se optagelsen fra mødet i plenum om søndagen

Jeres højdepunkter fra panelet

Matilde, Italien: "Mit højdepunkt var at møde folk fra hele Europa, fordi man kan lære en masse af andre mennesker. Det var også første gang, at jeg så EU virkelig række ud til borgerne. Det var en rigtig god oplevelse."

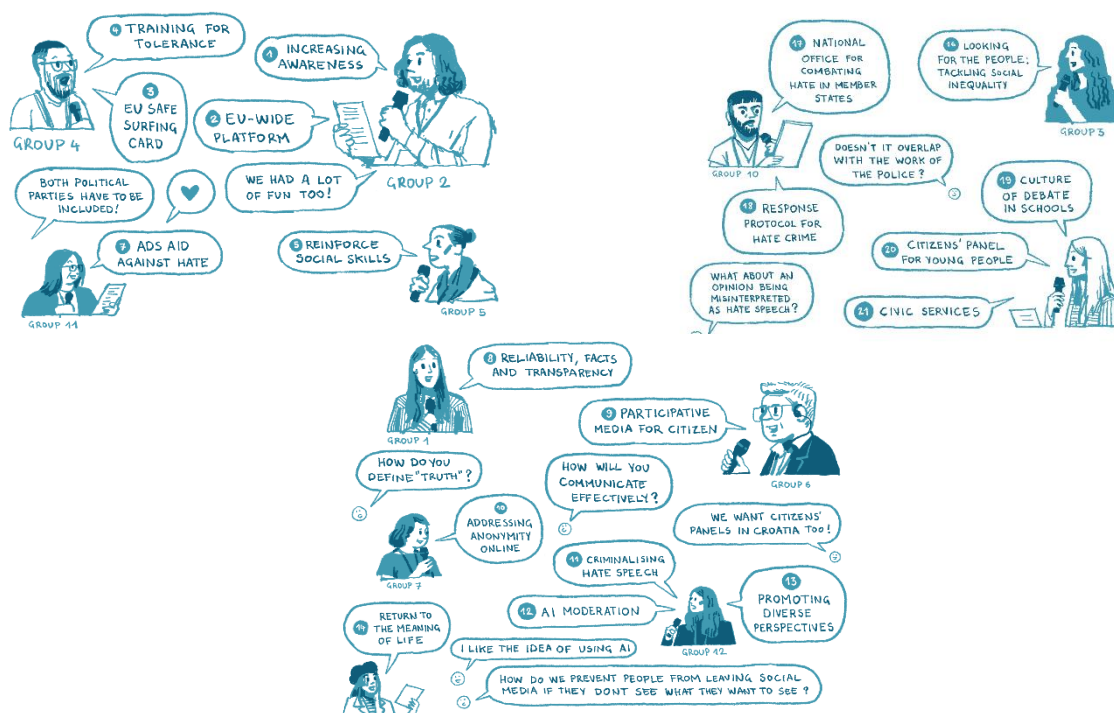
Nelson, Poland: "Arbejdsgruppen var den del, jeg bedst kunne lide: vi kunne udtrykke os, dele vores holdning, debattere emnet, og selv når vi var uenige, var atmosfæren altid positiv. Hvis jeg skal fremhæve et øjeblik, jeg særligt husker, så bliver det vidnesbyrdene under det første møde. Der var mange følelsesmæssige øjeblikke."

Petra, Den Tjekkiske Republik: "Jeg har virkelig nydt at lytte til alles forskellige holdninger. Selv om vi var uenige, var jeg nødt til at lytte til folk og tage hensyn til deres holdninger. Jeg blev mere dannet, og jeg nød virkelig godt af processen og at mødes med nye mennesker fra hele EU. Jeg kunne godt lide gruppemødet. Der var sjove øjeblikke, som jeg særligt værdsatte."

Sybel, Luxembourg: "Hvis jeg skal fremhæve et særligt øjeblik, som står skarpt i erindringen efter disse tre møder, vil det være Camilles og Gemmas overdragelse af anbefalingerne til Ana Gallego Torres. Dette øjeblik symboliserer alt det arbejde og den kollektive indsats, der er gjort for at nå til enighed om disse 21 anbefalinger. Jeg er stolt af, hvad vi har opnået, det var ikke let, undertiden var vi uenige, men alle kom med et ønske om at bidrage med sit synspunkt som input til diskussionen. Disse erfaringer viser, at borgerne kan engagere sig og formidle relevante idéer til politikerne."

Weekenden set fra Sylvains perspektiv

Sylvain Maza er en grafisk facilitator, som registrerer udviklingen i panelets drøftelser. Her ses hans indtryk af weekenden i glimt:

Andre arrangementer

Vi har med glæde igen modtaget en række af jer i Bruxelles i de seneste uger for at repræsentere panelet ved forskellige arrangementer og konferencer. Mange tak til alle dem, der meldte sig som repræsentanter.

Det vigtigste opfølgingsarrangement blev afholdt af Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere (GD JUST) den 13. juni 2024. Dette arrangement var det [12. møde i EU's gruppe på højt plan om bekæmpelse af hadefuld tale og hadforbrydelser](#), der bestod af ministre med ansvar for retlige anliggender, kultur og retshåndhævelse. Det gjorde det muligt for en gruppe borgere at forelægge anbefalingerne for repræsentanter for medlemsstaterne og lægge vægt på dem, som f.eks. dem, der vedrører uddannelse, og som i høj grad er afhængige af nationale tiltag.

To andre vigtige arrangementer gav nogle borgere mulighed for at præsentere panelets arbejde. Det første arrangement blev afholdt af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) den 31. maj 2024 i anledning af EØSU's plenarforsamlings vedtagelse af [udtalelse: Ingen plads til had: et Europa forenet mod had](#). Det andet arrangement, der blev organiseret af Det Fælles Forskningscenter, var en del af den [5. festival for samfundsengagement og samtaledemokrati](#).

En applaus for de borgere, der meldte sig som frivillige (og blev udvalgt tilfældigt) og vendte tilbage til Bruxelles for at deltage i disse tre arrangementer i panelets navn.